

Nota biograficzna

Zygmunt Wysocki

(1897-1949)

Zygmunt Wysocki urodził się w grudniu 1897 roku w Zelowie. W 1916 roku wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej. Pod koniec września 1918 roku podjął decyzję o wstąpieniu do tworzącego się wojska. Trafia do Ostrowa-Komorowie koło Mińska Mazowieckiego. Swój „chrzest” bojowy przechodzi w ramach 9. kompanii 2. pułku piechoty Legionów. W połowie grudnia 1918 roku trafia pod Lwów. Tam, podczas bitwy o miasto, podczas najkrwawszych starć, 5 stycznia Zygmunt Wysocki zostaje ranny. Po rekonwalescencji w sierpniu 1919 roku Zygmunt Wysocki uczestniczy w krwawej bitwie z bolszewikami pod Równem. Jego szlak bojowy prowadzi dalej przez Dubno, Szepetówkę, Zwiahel. 1 sierpnia 1920 roku Zygmunt Wysocki dokonuje czynu, który wpisuje go do kroniki najznakomitszych żołnierzy – daje mu bez wątpienia miejsce w panteonie bohaterów. We wniosku do nadania Krzyża Walecznych czytamy: Dnia 1.VIII.20 roku w kontrataku bolszewickim na pozycje III/1 p.p.Leg: Perekale – Kniahinin kawaleria nieprzyjacielska z lewej flanki przypuściła szarżę z powodu, iż 5/8 p.p. Leg. opuściła bez walki swe stanowiska. Wskutek lewe skrzydło nasze zaczęło się cofać ku wąskiej grobli, jako jedynemu przejściu przez głębokie bagna. Sierż. Wysocki, oceniając, że zajęcie grobli poprzez nieprzyjaciela grozi wzięciem do niewoli połowy baonu, z plutonem swym w liczbie 18 ludzi tak długo broni się przed sotniami kozaków, aż oddziały moje przepawiły się poprzez groblę. Dopiero wtedy daje rozkaz swemu plutonowi do odwrotu, w którym dopadnięty przez kawalerię, dostaje się do niewoli. Z niej powraca po 4 miesiącach – pieczęć Dowództwo 12 Kom., podpis mało czytelny. [Sławoj Kopka, Wizytownik zelowski, Zelów 2014, s. 39-40].

Po zakończeniu I wojny światowej wraca do Zelowa, gdzie wstępuje do Ochotniczej Straży Pożarnej, a w 1932 roku zostaje jej naczelnikiem. W czasie II wojny światowej, za swoją przedwojenną działalność, wiosną 1940 roku zostaje aresztowany i poprzez Pabianice i Radogoszcz, trafia do pociągu śmierci do Auschwitz, jednak pod Częstochową ucieka z transportu. Przez okres okupacji ukrywa się. Po II wojnie światowej otworzył sklep „z tytoniem” przy Rynku w Zelowie. W lutym 1945 roku ponownie został naczelnikiem Ochotniczej Straży Pożarnej. Należał do Stronnictwa Demokratycznego, partii kupców i rzemieślników, ale przede wszystkim byłych strzelców, legionistów i peowiaków. Wchodzi

w skład pierwszego tymczasowego Zarządu Gminy, a następnie zostaje zastępcą wójta Zelowa, a w końcu wójtem. Urząd pełni do 13 czerwca 1947 roku. Ginie tragicznie 5 grudnia 1949 roku podczas pożaru drewnianego pałacyku tuż obok fabryki przy ulicy Żeromskiego. Pochowany jest na zelowskim cmentarzu katolickim.

Opracowanie: Dom Kultury w Zelowie